

2.33. Den store vandkalv, *Dytiscus*.

flere smukke, levende vandkalve end højest nødvendigt i Wesenberg-Lund nærhed. Det var galt nok, at Krogh havde lokket Wesenberg-Lund til at skære et vindue i en vandkalv (s. 176).

For det andet var Ege skolet i Kroghs læresætninger: *I vore Dage gøres og offentliggøres for mange Forsøg og Iagttagelser, og anvendes for lidt Tankearbejde på dem*. Den opsang gav han deltagerne, da han holdt plenarforedraget på fysiologernes verdenskongres 1929 på Harvard Universitetet. Selv sparede han på det antal forsøg han udførte, og han fandt det nyttesløst, når der var forskere, som udførte halvtreds identiske forsøg, der viste nøjagtigt det sammen, hvor færre og mere afgørende forsøg, foretaget under mere varierende betingelser, ville have tegnet et mere fuldkomment billede.

I stedet for at punktere flere vandkalve, brugte Ege lidt “tankearbejde” og lavede et nyt, ikke så brutalt forsøg. Hvis vandkalven ånder med luften under dækvingerne, så vil iltindholdet heri svinde og indholdet af kuldioxid stige. Med et blidt tryk på en vandkalv, der lige havde fornyet luften under dækvingerne, slap han en luftboble ind i Kroghs “mikrotonometer”. Med Eges ord ... *er metoden så yderst simpel*. Sammensætningen i den friske luftboble var 2,8% kuldioxid og 19,4% ilt, resten er kvælstof. Så klemte han en luftboble ud af vandkalven, efter den havde været under vandet 5 minutter. Nu var der 2,9% kuldioxid og 3% ilt. Ilten var brugt.

Ege slog således fast at luftlommen under dækvingerne er en slags dykkerflaske som vandkalven kan hente ilt fra: *Det er nemlig helt umuligt at give en anden forklaring på disse analyseresultater forklaring end den at dyret under sit ophold i vandet indånder og udånder fra og ind i det luftfyldte hulrum ...* som der står (på engelsk), i det manuskript, han sendte i 1915, men som først blev trykt i 1918.

Ege-effekten

Et par dages velovervejede eksperimenter havde afløst års snak og kævl. Men Ege var slet ikke færdig med vandkalvenes gåder. Nu vidste han, hvor meget ilt vandkalven brugte,

2.34. Rygsvømmeren henter luft ved overfladen.